

Puheen ymmärtämisen tukeminen

1. Suuntaa huomio ja varmista vuorovaikutus

- Varmista lapsen huomio (kuulolla oleminen ja tarkkaavuus)
- Pohjusta tuleva asia: esim. “nyt tulee tärkeä asia”, “minulla on kysymys”
- Asetu kasvokkain ja ota katsekontakti
- Minimoi taustahäly (TV, radio tms.)

2. Tee puheesta selkeää

- Hidasta ja rauhoita omaa puhetta
- Käytä lyhyitä ja selkokieliä ilmauksia
- Painota tärkeitä sanoja
- Pilko ohjeet osiin (anna yksi ohje kerrallaan)
- Jaksottele ohjeet: käytä “ensin” – “sitten” jaksottelua (esim. “ensin siivotaan, sitten puetaan”)
- Anna tarvittaessa vaihtoehdot valmiiksi: esim. “otatko omenan vai banaanin?”

3. Tue ymmärtämistä visuaalisesti

- Käytä eleitä ja osoittamista puheen tukena
- Hyödynnä kuvia tai nopeaa piirtämistä

4. Mallita ja rikasta kieltä

- Sanallista toimintaa (mitä lapsi tekee tai mitä itse teet): esim. “nyt minä pyyhin pöydän”, “sinä juoksit tosi nopeasti”
- Selitä uusia sanoja (esim. “marsu on pieni eläin, joka syö heinää”)
- Kuvaile asioita ja ominaisuuksia: esim. “laukku on painava”, “vesi on kylmää”

5. Tue lasta aktiiviseksi toimijaksi

- Rohkaise lasta kysymään, jos hän ei ymmärrä
- Anna myönteistä palautetta: esim. “Hyvä kysymys!”
- Odota: anna lapselle aikaa ajatella ja vastata

6. Hyödynnä toistoa

- Toista samoja sanoja, rakenteita ja tilanteita
- Arjen rutiinit tukevat ymmärtämistä, joten niiden lomassa lapsi oppii uutta kieltä

7. Hyödynnä lukemista

- Keskusteleva lukeminen (dialoginen lukeminen) tukee puheen ymmärtämistä ja tuottamista
- Katso erillinen ohje dialogiseen lukemiseen (www.puheterapeutti.helsinki.fi - Materiaalit - Ohjeet ja vinkit)